

SFS 1999:180

Utkom från trycket
den 20 april 1999

Lag om ändring i skollagen (1985:1100);

utfärdad den 31 mars 1999.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100)²
dels att 5 kap. 3–5, 6 a, 8, 16–18 och 24 §§ samt bilaga 1 och 2 skall ha
följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 kap. 4 d §, av följande
lydelse.

5 kap.

3 § Utbildningen i gymnasieskolan skall utgöras dels av utbildning på nationella program, som är avsedda att kunna genomgåås på tre läsår, dels av utbildning på specialutformade program, som också är avsedda att kunna genomgåås på tre läsår, dels av individuella program.

Styrelsen för utbildningen får besluta att utbildningen på nationella och specialutformade program får fördelas på en längre tid än tre läsår. Efter regeringens medgivande får styrelsen besluta att utbildningen får fördelas på kortare tid än tre läsår.

Inom de nationella programmen kan finnas utbildningar med olika inriktningar. Dessa kan vara nationellt eller lokalt fastställda. Regeringen får meddela närmare föreskrifter om dem.

Lärlingsutbildning kan anordnas inom de nationella och specialutformade programmen. Regeringen får meddela närmare föreskrifter om lärlingsutbildningen.

4 § De nationella programmen skall vara grund för fortsatt utbildning på högskolenivå och för yrkesverksamhet.

Vilka de nationella programmen är framgår av bilaga 1.

Varje kommun skall informera om de nationella programmen och om möjligheterna att få utbildning på specialutformade eller individuella program.

4 a § Ett specialutformat program skall i fråga om utbildningens nivå motsvara ett nationellt program och därmed kunna ligga till grund för fortsatt utbildning på högskolenivå eller för yrkesverksamhet. Det kan utformas individuellt för en elev eller gemensamt för en grupp elever.

¹ Prop. 1997/98:169, bet. 1998/99:UbU3, rskr. 1998/99:160.

² Lagen omtryckt 1997:1212.

Styrelsen för utbildningen skall fastställa en plan för varje specialutformat program. Om programmet är avsett för en grupp elever, skall styrelsen även fastställa programmål.

4 b § Ett individuellt program kan

1. syfta till att stimulera eleven att senare gå över till ett nationellt program eller ett specialutformat program,
2. särskilt inriktas mot studier på ett nationellt eller specialutformat program (programinriktat individuellt program),
3. göra det möjligt för ungdomar att genom lärlingsutbildning förena en anställning som syftar till yrkesutbildning med studier av vissa ämnen i gymnasieskolan,
4. avse utbildning för udda yrken, och
5. möta speciella behov hos eleven.

Ett individuellt program som är av ett sådant slag som avses i första stycket 1 och 2 kan utformas för en grupp elever.

Utbildningen på ett individuellt program skall följa en plan, som skall fastställas av styrelsen för utbildningen. I fråga om sådana individuella program som avses i första stycket 3 får regeringen föreskriva att utbildningen i skolan skall omfatta minst vissa ämnen.

4 c § Omfattningen av studierna på nationella och specialutformade program betecknas med gymnasiepoäng. Vissa bestämmelser om utbildningens omfattning på de nationella och specialutformade programmen (poängplan) framgår av bilaga 2. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillämpningen av poängplanen.

Utbildningen inom varje ämne sker i form av en eller flera kurser. För varje kurs skall det anges hur många gymnasiepoäng den omfattar.

Efter varje kurs har eleven rätt att få betyg. Har eleven enligt detta betyg minst uppfyllt kurskraven är kommunen inte skyldig att erbjuda eleven ytterligare utbildning inom den kursen.

4 d § Elever på det estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet har rätt till minst 2 150 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på övriga nationella program har rätt till 2 370 timmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om garanterad undervisningstid för specialutformade program samt om avsteg från den garanterade undervisningstiden enligt första stycket.

5 §³ Varje kommun är skyldig att erbjuda utbildning på nationella program för samtliga de ungdomar i kommunen som avses i 1 § första stycket förutsatt att de

1. har slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande och har godkända betyg i svenska alternativt svenska som andraspråk, engelska och matematik eller på annat sätt förvärvat likvärdiga kunskaper, samt

³ Senaste lydelse 1998:353.

2. inte tidigare har gått igenom utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller en i förhållande därtill likvärdig utbildning eller avlagt International Baccalaureate (IB).

Erbjudandet skall omfatta ett allsidigt urval av nationella program. Antalet platser på de olika programmen skall anpassas med hänsyn till elevernas önskemål. Detsamma gäller de olika inriktningarna inom programmen.

Erbjudandet skall avse utbildning som anordnas inom kommunen eller i en annan kommun eller ett landsting i enlighet med samverkansavtal. Två eller flera kommuner som gemensamt erbjuder en utbildning på ett nationellt program bildar ett samverkansområde för den utbildningen. Kommuner som har slutit samverkansavtal med ett landsting om en viss utbildning bildar ett samverkansområde för den utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får bestämma att särskilda krav på förkunskaper skall gälla för vissa utbildningar.

6 a § När en kommun erbjuder utbildning på ett nationellt program får kommunen också erbjuda garanti för att eleven senare skall tas in på en utbildning med en viss inriktning inom ett nationellt program. Detsamma gäller om ett landsting erbjuder utbildning på ett nationellt program.

Regeringen får föreskriva att en sådan garanti skall ges inom vissa program.

8 § Den som av sin hemkommun skall erbjudas gymnasieutbildning på ett nationellt program enligt 5 § första stycket är behörig sökande till en sådan utbildning var som helst i landet.

Av behöriga sökande till de nationella program som anordnas i en kommun eller för ett samverkansområde skall i första hand tas emot de som är hemmahörande i den kommun som anordnar utbildningen och de som är hemmahörande i en kommun som tillhör samverkansområdet för utbildningen.

Med sådana sökande som avses i andra stycket skall jämföras

1. de som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den gymnasieskola dit de har sökt,
2. de som är hemmahörande i en kommun som inte erbjuder det sökta programmet och
3. de som har sökt till gymnasieskolan ifråga under återopande av att där, inom det sökta programmet, anordnas en utbildning med en nationellt fastställt inriktning som inte erbjuds av hemkommunen.

16 § Den som tagits in på ett nationellt program i gymnasieskolan och påbörjat det, har rätt att fullfölja sin utbildning på det programmet i kommunen eller inom samverkansområdet eller, om utbildningen har ett landsting som huvudman, inom det landstingsområdet. Detta gäller även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under studietiden.

Dessa bestämmelser gäller också i fråga om utbildning med en sådan inriktning som avses i 3 § tredje stycket, om eleven har tagits in på ett program och därvid getts garanti för att senare bli intagen till en sådan utbildning.

Rätten att fullfölja utbildningen enligt första stycket gäller även efter ett studieavbrott på högst ett läsår för studier utomlands. Detsamma gäller i fråga om sådan garanti som avses i andra stycket, om inte skolhuvudmannen

vid utfärdandet av garantin gjort uttryckligt förbehåll mot dess giltighet i händelse av studieavbrott.

17 § En elev, som har tagits in på ett nationellt program eller på en utbildning med en viss inriktning inom ett sådant program och påbörjat utbildningen men som därefter flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på det påbörjade programmet eller inriktningen där den nya hemkommunen erbjuder sådan utbildning. Erbjuder den nya hemkommunen inte programmet eller utbildning med den inriktningen har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun eller ett landsting som anordnar utbildningen.

18 § Elever som önskar fullfölja sin utbildning med en sådan nationellt fastställd inriktning inom ett nationellt program som inte erbjuds av deras hemkommun bör, om det finns plats, få flytta till gymnasieskolan i en kommun eller ett landsting där den önskade utbildningen anordnas. Styrelsen för utbildningen i den kommun eller det landsting där utbildningen anordnas beslutar om sådant mottagande av en elev.

Styrelsens beslut får inte överklagas.

24 § I fall som avses i 22 och 23 §§ är dock hemkommunen inte skyldig att betala ersättning, om det är fråga om

1. ett nationellt program eller utbildning med en nationellt fastställd inriktning inom ett sådant program som kommunen själv erbjuder, utom då eleven har tagits emot med stöd av 8 § tredje stycket 1 och 3 eller 29 §, eller
2. utbildning med en lokalt fastställd inriktning inom de nationella programmen.

---

1. Denna lag träder i kraft, om inte annat framgår nedan, den 1 januari 2000, och skall tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser skall tillämpas på utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2000.

2. Ändringarna i 5 kap. 4 b § första och andra stycket, träder i kraft den 1 juli 1999.

På regeringens vägnar

INGEGERD WÄRNERSSON

Magnus Eriksson
(Utbildningsdepartementet)

Nationella program

Barn- och fritidsprogrammet

Byggprogrammet

Elprogrammet

Energiprogrammet

Estetiska programmet

Fordonsprogrammet

Handels- och administrationsprogrammet

Hantverksprogrammet

Hotell- och restaurangprogrammet

Industriprogrammet

Livsmedelsprogrammet

Medieprogrammet

Naturbruksprogrammet

Naturvetenskapsprogrammet

Omvårdnadsprogrammet

Samhällsvetenskapsprogrammet

| Teknikprogrammet

Poängplan för nationella och specialutformade program i gymnasieskolan

Ämne	gymnasiepoäng
Ämnen som i nedan angiven omfattning ingår i alla nationella och specialutformade program, (Kärnämnen)	
Svenska/Svenska som andraspråk	200
Engelska	100
Matematik	100
Idrott och hälsa	100
Samhällskunskap	100
Religionskunskap	50
Naturkunskap	50
Estetisk verksamhet	50
Ämnen genom vilka programmet får sin karaktär inklusive projektarbete om 100 gymnasiepoäng	1 450
Individuella val	300
Summa gymnasiepoäng	2 500